

ОПП	Гідрометеорологія
Тип компоненти ОПП	Обов'язкова
Спеціальність	103 Науки про Землю
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Мова навчання	Українська

Викладач курсу:

асистент, доц., к.геогр.н. [Костенюк Людмила Володимирівна](#)

Контактний телефон: 050-502-12-12

e-mail: l.kosteniyk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

[Водні ресурси, їх охорона і правові питання використання](#)

Консультації: понеділок, 14.00-16.00 на кафедрі географії України та регіоналістики (за попередньою домовленістю)

Чому варто вивчати цей курс, яка його мета?

Певна обмеженість у водних ресурсах в Україні вимагає втілення таких засад управління, комплексного використання та охорони вод, які б відповідали сучасним вимогам, що постають перед країнами Європи. Особливу увагу необхідно приділяти питанням управління якістю водних ресурсів річкових басейнів на основі комплексних екологічних оцінок фізичних властивостей, хімічного і гідробіологічного складу вод. В Україні почався рух у цьому напрямку з кінця 1990-х початку 2000 рр. з розробки "Методики екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями" (1998), реалізації низки міжнародних наукових проектів під егідою ООН та Європейського Союзу (ЄС).

Основними принципами управління в галузі використання, охорони та управління водних ресурсів є положення, на основі яких будується водогосподарська політика і які становлять теоретичну базу водоохоронної діяльності. У цій галузі існують міжнародні екологічні принципи управління і принципи, які використовуються в окремих країнах.

Конференція ООН з охорони довкілля та розвитку, яка проходила в Ріо-де-Жанейро з 3 по 14 червня 1992 р., підтверджуючи Декларацію Конференції ООН з навколишнього природного середовища, прийняту в Стокгольмі 1972 р. та прагнучи розширити її з метою створення нового і рівноправного глобального партнерства, проголосила низку провідних екологічних принципів.

Мета навчальної дисципліни: Основними принципами управління в галузі використання, охорони та управління водних ресурсів є положення, на основі яких будується водогосподарська політика і які становлять теоретичну базу водоохоронної діяльності. У цій галузі існують міжнародні екологічні принципи управління і принципи, які використовуються в окремих країнах. Вивчення цих принципів а також основних засад методики управління водними ресурсами є основною метою даного курсу.

У результаті вивчення курсу студент знатиме:

- Основні принципи та положення міжнародного права в галузі використання водних ресурсів;
- Системи оцінки стану та перспектив використання водних ресурсів;
- Стандартизацію та нормування використання і охорони вод в Україні та на міжнародному рівні.

Студент вмітиме:

- Розрахувати запаси водних ресурсів у межах басейну річки чи адміністративного регіону;
- Визначити склад учасників водогосподарського комплексу та провести оцінку екологічного стану басейну річки за рівнем антропогенного навантаження;
- Оцінити якість поверхневих та підземних вод, стан водних екосистем та спроектувати комплекс заходів щодо їх поліпшення;
- Встановити джерела забруднення поверхневих вод, провести їх інвентаризацію та розробити комплекс водоохоронних заходів;
- Розробити паспорт річки, басейнову або галузеву картосхему комплексного використання та охорони водних ресурсів;

Скільки і як триває дисципліна?

Семестр	Кількість		Розподіл годин за формами навчання			
	кредитів	годин	лекцій	практичних	індивідуальних	самостійних
4	8.0	240	44	46	-	150

Головні теми, що розглядаються в курсі та їх оцінка

Модуль	Теми	Сума балів
1	Тема 1. Міжнародний досвід управління водними ресурсами	10
	Тема 2. Можливості реалізації міжнародного законодавства на теренах України	10
	Тема 3. Основні види забруднення природних вод	5
	Тема 4. Методи боротьби із забрудненням природних вод	5
2	Тема 5. Водне господарство та сталий розвиток держави	10
	Тема 6. Стратегія екологічно-безпечного водокористування в Україні	10
	Тема 7. Моніторинг стану водних об'єктів	5
	Тема 8. Використання даних ДЗЗ для дослідження стану водних екосистем	5
ПК	Підсумковий контроль	40

Відсоткове співвідношення між оцінюванням теоретичного та практичного блоку складає 50% на 50%

Система контролю та оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Водні ресурси, їх охорона і правові питання використання» перевірка якості знань студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять, самостійної роботи. При цьому використовуються такі засоби діагностики, як тестування, захист практичних робіт, письмове та усне опитування. Метою поточного контролю є перевірка рівня засвоєних знань та підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі, він в основному проходить у формі тестування в системі MOODLE.

Оцінка за національною шкалою	Шкала оцінювання	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Всі письмові роботи перевіряються на предмет запозичень. У разі виявлення академічної не добросовісності, зокрема, протиправне присвоєння текстів, висловлювань, думок, ідей або тверджень іншого автора та їх подання в якості власної оригінальної роботи, оцінка анулюється і студент втрачає можливість набрати відповідну кількість балів.

Політика академічної добросовісності передбачає, що прослуховуючи цей курс, студент погоджується виконувати основні положення принципів академічної добросовісності, а саме:

- виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- списування під час контрольних заходів (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв) заборонено;
- надавати для оцінювання лише результати власної роботи;
- не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів;
- не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Основні методи навчання, що використовуються на курсі «Водні ресурси, їх охорона і правові питання використання» це - лекції із застосуванням презентацій, навчальна дискусія, практичні завдання з відповідним інструментарієм роботи MS Flash 5. До освітніх технологій можна віднести роботу на базі платформи Moodle.

Базова література:

ВОДНІ РЕСУРСИ ТА ЇХ ОХОРОНА

ВОДНІ РЕСУРСИ: ВИКОРИСТАННЯ, ОХОРОНА, ВІДТВОРЕННЯ, УПРАВЛІННЯ

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОХОРОНИ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ РИБОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ВОДОКОРИСТУВАННЯ

ОСНОВНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ВОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ЇХНЯ ОХОРОНА

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ВОДНИХ РЕСУРСІВ В АСПЕКТІ ОНОВЛЕНОГО ПОГЛЯДУ НА СИСТЕМУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ